

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Contractu Et Sacramento Matrimonii

Bosco, Jean a

Lovanii, 1678

Concl. II. Omittere omnes denuntiationes, seclusâ debita dispensatione, & justâ causâ, est peccatum mortale; secùs unam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73432)

videatur quoad verborum sonum alio modo exprimi, quam jure inerat: at ex tenore Decreti Trident. manifestè habetur, non alio modo exprimi; quia dicitur: *Vestigiis sacri Concilii Lateranensis inhaerendo*: tum etiam, quia in clausula irritanti solum expressit praesentiam Parochi & testium. Hæc ille.

11. Sed contra, dicit aliquis; si illa verba important formam & conditionem; ergo omisso denuntiationum vitiat actum, quia omisso formæ in quacumque minima parte vitiat actum. Dicere autem; solum vitiat actum, quia non ritè & rectè celebratur Matrimonium, videtur esse petitio principii; quia idem est, ac dicere, non important formam & conditionem, de quo quaeritur.

Deinde; certum est, quòd Tridentinum amplius aliquid exigit, quam Concilium Lateranense, scilicet trinam denuntiationem, tribus continuis diebus festivis, quæ trina denuntiatio non erat necessaria jure antiquo, ut clarum est; & tamen rectè dicitur inhaerere vestigiis Concilii Lateranensis: ergo tamen Matrimonium foret irritum, quod celebratur non præmissis denuntiationibus, adhuc rectè dici posset, Concilium Trident. præcipere illas denuntiationes inhaerendo vestigiis Concilii Lateranensis.

12. Dic ergo: illa verba Trident. *Quibus denuntiationibus factis* &c. non importare formam seu conditionem propriè dictam, ut colligitur ex subjecta materia, & aliis circumstantiis, de quibus sup. in probationibus nostræ sententiæ; estò aliquando ablativus absolutus importet conditionem propriè dictam, seu formam substantialem.

Si urgeas: forma nihil aliud est, quam quædam ordinata series, rem ad substantiam deducens: sed Tridentinum ibi constituit ordinem, quo procedendum est ad celebrandum Matrimonium; nempe, ut præcedant denuntiationes, & fiant tribus diebus feriatis continuis, & tandem coram Parocho & testibus: ergo totus is ordo est de essentiali forma.

Negatur Consequentia: quia tunc solum totus ordo est de essentiali forma, seu constituitur ut forma substantialis, quando ex aliis verbis seu circumstantiis non colligitur oppositum, sicut hic colligitur, ut patet ex antedictis.

13. Ultimò argumentantur Adversarii & dicunt: factum contra legem pro infecto habetur, l. *Non dubium*, Cod. de LL. ibi: *Ut ea, quæ lege fieri prohibentur, si fuerint facta, non solum inutilia, sed pro infectis etiam habeantur*. Et Reg. 64. de Reg. juris in 6. sic ait: *Quæ contra jus fiunt, debent utique pro infectis haberi*. Sed Matrimonium non præmissis denuntiationibus celebratur contra jus; ergo haberi debet quasi infectum, & est irritum.

Respondet Sanchez sup. intelligi eos textus, ut factum contra legem habeatur pro infecto, quando lex statuit formam substantialem actûs; secus quando ex eo colligitur solum formam & modum, ut rectè dicitur scribi. Hæc ille.

Enimvero certissimum est, septius Matrimonia celebrari contra jus, quæ tamen communi omnium calculo sunt valida, arguuntur ad Apostolicam, 16. de Regular. *Matrimonia prohibentur, quæ si facta fuerint, obstantibus firmatatem*. Audiamus Concilium Trident. Reg. 64. Nonnullis casibus ab hæc Reg. disceditur: veluti in Matrimonio contracto post simplex continentiz votum, vel in interdictione Ecclesiæ, vel cum nequissimus id est, cum ea, quam quis ante Baptismum in fidei Christianæ articulo inlicitum. Hæc ille. Quidni possum addere: in Matrimonio non præmissis denuntiationibus contracto. Nihil obstat, ut manifestum est ex antedictis. Vera itaque permanet Concilii Tridentini, scilicet Tridentinum præcipere denuntiationes absque irritatione Matrimonii.

Rogat aliquis; an præcipiatur de peccato mortali? Respondeo:

CONCLUSIO II.

Omittere omnes denuntiationes, seclusâ debitâ dispensatione, & justâ causâ, est peccatum mortale: secus unam.

Prima pars, scilicet peccare mortaliter Parochum, adhibentem Matrimonio, & contrahentes, non præmissâ ullâ denuntiatione, est communis DD. sententia; et in ea diocesi non sit excommunicatio Synodalis contra omittentes, & Parochus scilicet non sit sufficientem diligentiam ad excusandum, an sit impedimentum.

Probatur i. ex verbis tum Concilii Lateranensis, tum Concilii Tridentini, quæ nant rigorosum præceptum in materia, quoniam ex omissione denuntiationum sequi possunt multa mala, scilicet Matrimonia invalida, & per consequens peccata fornicationes, aut etiam adulteria. Quæ igitur hoc præceptum graviter obligant, ubi non est excommunicatio Synodalis contra omittentes? Nisi enim omisso illius gravis materia, immeritò Synodus excommunicaret omittentes; cum excommunicatio major, quam hic intelligo, sit poena gravis improporcionata peccato veniali.

Sed neque diligentia Parochi hoc præceptum factis quippe denuntiationibus, certum est fore, ut ad populi notitiam perveniat Matrimonium, & magis timent omnes impedimentum occultare, quod norunt: & illi æqui valeret ea diligentia, transgreditur Parochus.

BIBLIOTHECA SACRÆ PATRIARCHE PALATINÆ

rochus præceptum grave, formam diligentia præscribens. Ita Sanchez supra num. 6.

Sed dicit aliquis: hoc est, quod quæritur; an sit præceptum grave, sive an graviter obliget illud præceptum, quando alio medio obinetur finis ejus, id est, certò scitur nullo subesse impedimentum. Et leviter obligare docet Petrus de Ledesma (teste Sanchio supra n. 5.) de Matr. q. 45. a. 5. puncto 3. dub. 1. conclus. 1. & 2.

Quæritur omnino; an sit præceptum grave, & jam probavimus, saltem in aliquo casu denuntiationes graviter obligare: igitur probandum manet Ledesma, qui idem admittit, in hoc casu solum leviter obligare; hoc autem non sufficienter præstat, dicendo, finem legis in eo casu cessare; cum, secundum communem sententiam Theologorum, cessante sine legis in casu particulari, solum negativè, veluti hic cessat, non cessat ipsa lex, nequidem quoad gravitatem obligationis.

Hinc lex irritans Matrimonium, aliter contractum, quam præsentè Parocho, æquè graviter obligat in casu, in quo per aliud medium sufficienter potest constare Ecclesiæ de Matrimonio contracto, etsi tunc cesset finis legis. Sicuti ergo in hoc casu non sit levis forma illa contrahendi, præscripta à Concilio Tridentino, tamen hic & nunc cessent inconvenientia, propter quæ evitanda talis forma præscripta fuit; & veluti jejuniùm Ecclesiæ non definit graviter obligare, etsi hic & nunc cesset mortificatio carnis, quæ est finis ejus; simili utiq; modo in casu præsentè denuntiationes istæ non fiunt materia levis, tamen per illam diligentiam Parochi cesset periculum invalidè contrahendi ob aliquod impedimentum dirimens, quod jam scitur nullatenus subesse. Fateor, colligitur gravitas materiæ ex fine; sed ex fine, quem per se habet materia seu actus præceptus. Hic autem in casu præsentè gravis est.

Quod vel ex eo etiam probatur; quòd Tridentinum ead. sess. c. 5. contrahentibus ignorantè in gradibus prohibitis, omittis denuntiationibus, negat spem dispensationis obtinendæ, subdens: *Non enim dignus est, qui Ecclesiæ benignitatem facile experiat, cuius salubria præcepta temerè contempserit.* Ergo manifestum est, hoc præcepto voluisse obligare ad mortale; siquidem omittentem, vocat temerarium contemptorem, cujus nomine indignus esset ob solam venialem culpam; & ob solam eam, alienum esset à more & Ecclesiæ benignitate, rigidissimumque, spem dispensationis negare. Ita Sanchez sup. n. 6.

Attende etiam pœnas, constitutas Matrimonio clandestino (quale illud est) in Concilio Generali Lateranensi cap. fin. de Cland. despons. ibi: *Si quis vero hujusmodi clandestina, vel interdici conjugia, inire præsumperit*

in gradu prohibito, etiam ignorantè, soboles de tali conjunctione suscepta, prorsus illegitima censentur. Et infra: *Sanè si Parochialis Sacerdos tales conjunctiones prohibere contempserit, aut quilibet, etiam Regularis, qui eis præsumperit interesse, per triennium ab officio suspendatur, gravius puniendus, si culpa qualitas postula verit.*

Quis non videt, has pœnas esse satis graves, ut non solum post Tridentinum; sed etiam ante, culpa fuerit lethalis clandestinè contrahere? Et hoc tamen etiam negat Ledesma sup. puncto 1. dub. 3. conclus. 1. & 2. teste Sanchez sup. n. 5. Sed negat sine sufficienti fundamento.

Ceterùm, quando expediret denuntiationes prætermitti, Tridentinum id remittit arbitrio & prudentiæ Episcopi. Ergo supponit rem esse gravem, & intendit suo præcepto graviter obligare. Non est itaque (inquit Aversa hic q. 7. sect. 1.) levis materia. Nec est liberum contrahentibus, aut Parocho, denuntiationes in alias diligentias commutare, & ob notitiam aliunde habitam, prætermittere denuntiationes. Tum, quia Ecclesia specificè præcipit talem diligentiam, non relinquens sub arbitrio aliorum hanc vel similem. Tum, quia per denuntiationes, quæ, cum publicè fiant, deveniunt ad aures plurimorum, facilius & certius detegi poterunt impedimenta. Tum, quia Ecclesia intendit etiam hanc publicitatem & solemnitatem, ut Matrimonia omnibus propalentur. Hæc ille.

Et statim subjungit secundam partem Conclusionis nostræ, quæ magis dubia est, dicens: Admittunt tamen aliqui, quos sequitur Sanchez lib. 3. disp. 5. n. 7. Item Gutierrez c. 57. n. 1. Barbosa de Potest. Episc. p. 2. alleg. 32. num. 2. Villalobos to. 1. Sum. tract. 13. disp. 24. n. 3. Dia. par. 3. tract. 4. resol. 236. non fore mortale, si prætermittatur una ex tribus denuntiationibus, quando jam esset moraliter certum, non subesse aliquod impedimentum; quia hæc esset partialis ac levis omisso.

Sed hoc non facile admittendum censet Coninck disp. 27. dub. 5. conclus. 3. dicens: Parochum, id facientem, mereri graviter ab Episcopo puniri. Et similiter Pontius lib. 5. c. 30. n. 3. Et quidem stante lege & usu, ut fiant tres denuntiationes, posset esse, ut aliquis expectare vellet tertiam ad detegendum impedimentum. Debet ergo Parochus omnes tres præmittere ad Matrimonium. Ita Aversa.

Planè debet præmittere; sed quòd sub peccato mortali, hoc est quòd quæritur, & quòd hic Auctor non satis apertè resolvit; quàmvis videatur magis inclinare in sententiam Coninck & Pontii.

Sed quæ ratio hujus sententiæ? Coninck sup. ait: Credo talem Pastorem ab Episcopo gravi-

Ledesma.

21. Omissio denuntiationum remittitur arbitrio & prudentiæ Episcopi. Aversa.

22. Omissionem unius denuntiationis non esse mortalem, docent Sanchez, Gutierrez, Barbosa & alii.

Oppositum Coninck & Pontius.

Quibus favet Aversa.

23. Ratio Co-gravi-

*vinck rejici-
tur.*

graviter puniendum. Et merito, quia hæc res non debet Parochorum arbitrio relinqui. Sed quis relinquit hanc rem Parochorum arbitrio? Quippe omnes docent, eum venialiter peccare. Et qualis Consequentia; non debet hæc res Parochorum arbitrio relinqui; ergo talis Parochus ab Episcopo est graviter puniendus? Nunquid bene sequitur: Lectio horarum Canonicarum non est relinquenda arbitrio Parochi; ergo pro omissione partis non notabilis, talis Parochus debet graviter ab Episcopo puniri?

Nostri autem doctrina contendit, omissionem unius denuntiationis non esse partem notabilem materiæ præceptæ, sed partialem levem. Cujus oppositum pro ratione suæ sententiæ adducit Pontius supra, dicens: Et ratio est: quia ommissio unius proclamationis non est materia levis, ut constat ex fine, ad quem ordinatur.

Ratio Pontii;

*24-
Impugnatur.*

Sed contra: etiam finis lectionis horarum Canonicarum gravis est, & tamen datur ommissio levis ex parvitate materiæ, quando videlicet illa ommissio non multum repugnat isti fini; jam autem apparet nobis, omissionem unius denuntiationis non multum repugnare fini istius præcepti, qui est detectio impedimentorum; quia hæc detectio facile potest haberi, quando præcesserunt duæ denuntiationes, ut patet ex cap. fin. de Claudest. Despons. ubi solum requiritur una denuntiatione.

*25.
Respondetur
ad variationem
Aversa.*

Quod ergo supra dicebat Aversa: *Posset esse, ut aliquis expectare vellet tertiam ad de-rogandum impedimentum*; hoc, inquam, est de raro contingentibus, & ideo non satis probat, omissionem unius denuntiationis graviter repugnare fini illius præcepti; maxime quando aliunde certè constat, nullum subesse impedimentum.

Adde: primam denuntiationem obligare; præsertim cum sciant homines, sæpè in aliquibus dispensari. Et quia non sunt multiplicanda peccata mortalia, absque solidissima ratione, quam hæcenus non vidimus, hinc elegimus sententiam Sanchii & Aliorum.

*26.
Sententia
Dicas. de
hac contro-
versia.*

Sed ad majorem adhuc elucidationem, placet audire Dicastillonem hinc disp. 3. dub. 25. n. 214. Quod omnes (denuntiationes) omittitæ sit mortale, non video, quâ ratione possit negari; cum earum ommissio sit res gravis, & illæ præcipiantur tanquam medium, prudentissimè à Concilio necessarium, vel valdè utile reputatum, in ordine ad præcavenda Matrimonia irrita ob impedimenta dirimentia, & ad vitanda alia damna, quæ ex Matrimonio occultè contracto, sequi aut timeri possent.

De una verò non possum negare, esse reprehensione dignissimum Parochum omit-

tentem; nec possum non videre, Tridenum non reliquisse in hac re arbitrium Parochi, sed Episcopo; nihilominus quantum evidenter constat, nullum esse impedimentum, non apparet magnum in conveniendum ad periculum præcavendum.

Absolutè tamen puto esse grave peccatum, propter non servatam unitatem, quod etiam attendi debet; alioquin, si evidentiæ & certitudo, quod nullum sit impedimentum, satis est, ut non peccetur graviter, unam omitendo, etiam non peccetur graviter omitendo omnes; quæ ratio quæ probat pro una, probat pro omnibus nempe evidentiæ nullius periculi. Quod recurras ad unitatem servandam in re gravi, hoc ipsum debet habere vim in se, si omitatur. Hucusque Dicastillo.

Respondeo: proculdubio major est difficultas, dum omnes denuntiationes servantur, quam dum una sola; ergo si non debet habere vim in una, quæ non debet habere vim in multis, quæ non debet habere vim in una, quæ non debet habere vim in multis, nempe horæ Canonicæ omittuntur, quæ minima pars earum; & ideo in ommissione omnium, non habet locum ommissio minimæ partis.

Itaque admittimus, trias denuntiationes esse re gravem; & ideo omittitæ in re gravem, tatem in re tam gravi, esse mortale non negamus, unam denuntiationem esse rem gravem, & consequenter deformitatem in una denuntiatione esse rem gravem, ac proinde dicimus, eam non esse peccatum mortale, tametsi deformitas in omni in peccatum mortale.

Alioquin in re per se gravi, nunquam dabitur peccatum veniale ex parvitate materiæ; quia semper erit deformitas in re gravi, quod patet esse falsum in exemplo supposito de lectione horarum Canonicarum in exemplo voti tum castitatis, tum obedientiæ, in furto & in peccatis præceptis.

Vel si dixeris: in his exemplis non dabitur deformitas in re gravi, sed tantum veniale; idem ego dicam in nostro casu, re datur diversitas, & probet aliquis, quod denuntiationem esse materiam gravem, neque ex fine, neque ex deformitate, quæ sufficenter fieri; & ideo manemus in præsolutione, ac progredimur ad 3. præsentem Concl. ex qua etiam secunda confirmabitur.

Sic ergo ait Sanchez sup. n. 8. (postquam retulit doctrinam Henriquez l. 1. de Matrim. c. 7. n. 1. in Com. lit. C. esse scilicet peccatum mortale, si denuntiationes non fuerint tribus Festis continuis, licet tunc ter interpretare, quia contravenitur præcepto Tridentini) sic, inquam, ait: Sed rigidum videtur hoc; non enim materia adeò gravis apparet, & ideo

& ideo temperem, quando magnum intercederet spatium inter unam & alteram denuntiationem. Quia sic parochiani illarum obliviscerentur: non tamen damnam ad mortale, eò quòd una aut altera dies festiva intercedens, illas discontinuaret. Hæc ille.

Quem sequitur Dicastillo supra num. 217. in fine, ubi relatâ sententiâ Sanchez, aduertum subiungit: Placet hoc; immò ex causa nullum esset peccatum, ut si ex accidenti in proximo Festo nullus esset accursus populi, & in sequenti speraretur fore. Neque enim contra legem operatur, qui sensui & intentioni Legislatoris adheret. Hæc ille. Immo Præpositus hic q. 4. dub. 15. num 15. ait: In quibusdam Provinciis videtur usitatus, ut denuntiationes fiant diebus Dominicis aut Festis discontinuis.

Ego autem quæro: si hic potest dari aliqua difformitas, quæ solùm est venialis, cur non etiam in numero denuntiationum? Nam etiam hæc continuitas Festorum per se graviter obligat, veluti numerus denuntiationum. Interim ex paritate materiæ aliqua discontinuitas Festorum potest esse solùm venialis; quia videlicet parùm obest fini, à Concilio intento, qui est, ut facilius sic detegantur impedimenta; si enim denuntiationes essent nimium distantes à se invicem, parochiani vel illarum obliviscerentur, vel ob longum spatium desides redderentur ad impedimenta detegenda. Jam autem potest dari aliqua discontinuitas Festorum, quæ non multum impedit detectionem impedimentorum, & ideo solùm sit peccatum veniale.

Rogat aliquis; quæ sit illa continuitas Festorum, quæ requiritur à Tridentino, quando ait: *Tribus continuis diebus festivo.*

Respondet Sanchez lib. 3. disp. 6. n. 8. Continuitatem, quam Trident. postulat, ex ipsius fine, & aliis Concilii Provincialibus, colligitur esse, ut non excludat dierum ferialeium, sed aliorum Festorum mediationem; ita ut inter unam & alteram denuntiationem, factam diebus festivis, per dierum tamen ferialeium intervallum, non medient alia Festa.

Et ratio est: quia si sunt ita sibi immediatæ denuntiationes, non suppeteret tempus ad excogitanda, & opponenda impedimenta: nec debent esse tam discontinuæ, & à se invicem distantes, ut Parochiani vel illarum obliviscantur, vel ob longum spatium desides reddantur ad impedimenta detegenda.

Et si una tantùm denuntiatio faciendâ sit, omiffis duabus non statim Matrimum celebrandum est; sed aliquo temporis spatio expectandum est, aliàs videtur nullius momenti illa denuntiatio. Hæc docet Segura 2. par. direct. c. 16. n. 20. & 21.

Si petas autem, quantum tempus mediare debeat? Non potest certa regula præscribi, sed prudentis arbitrio, attentâ notitiâ, quæ communiter habetur contrahentium; & impedimentorum periculo, relinquendum est: communiter tamen satis videtur, si duo dies intercedant inter unam & alteram monitionem. Hæc Sanchez.

Sed non omnia placent Dicastilloni, qui sup. num. 216. sic scribit: Sufficit, si fiant à Parocho per se vel per alium, cui ipse committat, idque praxis declarat. Neque obest, quòd inter dies festivos mediant aliqui non festivi: imò id prodesse poterit fini, intento à Concilio; facilius enim sic detegentur impedimenta. Neque etiam necessarium est (quidquid Alii dicunt) attento præcisè jure Concilii Tridentini, quòd inter dies festivos sint aliqui feriales, ita ut non sint tres dies continui. Quàmvis enim continui sint, & sibi immediatè succedentes, satisfit Decreto Tridentini, in quo tantùm dicitur: *Tribus continuis diebus festivo.*

Dixi: *Attento præcisè jure Tridentini*, quia si alicubi vel per Constitutionem Synodalem, vel Concilii Nationalis aut Provincialis statutum fuerit, ut sit aliquod intervallum inter unum & alterum diem festivum, servandum est; non quidem virtute Tridentini, sed virtute particularis Constitutionis, qualis facta fuit à Concilio Provinciali Coloniensi sub Adolpho Archiepiscopo c. 32. & in Moguntino sub Sebastiano c. 38.

Quàmvis autem tribus diebus immediatis fiant denuntiationes, sufficiens tempus ordinariè judicatum est à Tridentino, quidquid dicat Sanchez sup. num. 8. & Perez disp. 43. Sect. 2. num. 2. ubi falsò allegat praxim; quàmvis enim in locis ubi ipse fuit, aut in Auctoribus, quos legerit, sic habeatur in praxi, aliis in locis non curatur tale intervallum, de quo mihi etiam constat; tum, quia fuit occasio de hac re in praxi judicandi; tum, quia sic intellexi sæpè à peritis & expertis Parochis & aliis. Hucusque Dicastillo.

Et, ut verum fatear, verba Tridentini non important tale intervallum, neque colligitur necessarium sive ex fine ipsius, sive ex aliis Conciliis Provincialibus; cum enim illa Concilia præcesserint Tridentinum, si PP. Tridentini, inter quos indubie erant, qui probè noverant Decreta illorum Conciliorum, voluissent tale intervallum præcipere, claris verbis, sicut præ-

Quantum tempus mediare debeat.

33. Attento præcisè jure Conc. Trid. non est necesse ut mediant aliqui dies non festivi, ex Dicast.

Si alicubi oppositum consuetudine fuerit, servandum erit.

34. Quia in praxi observatur. Sanchez. Perez.

Ex fine Trid. sive ex aliis Conciliis non colligitur necessitas talis intervalli.

C c c c c

di

Reg. 57. de Reg. juris in 6.

35. Probatur ex sine non colligi.

Post ultimam denuntiationem dandum est nisi quod tempus.

36. Quod tempus sufficit ex Averfa.

Videretur sufficere tempus duorum vel trium dierum Pontius.

37.

dicta Concilia, illud intervallum expressissent; cum ergo id non fecerint, prohibetur videtur esse judicandum; arg. cap. 57. de Reg. juris in 6. *Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio facienda.*

Quantum ad finem Concilii, ille potest obtineri, etiam in isto casu; nam spatium trium dierum facile possunt deferri impedimenta, si quæ occurrerint; & dicatur, quod sicut quando una tantum sit denuntiatio, non immediatè post illam factam celebrandum est Matrimonium; sed dandum est aliquod tempus, ut Dicastillo sup. num. 217. cum Sanchio docet, ut possint opponi impedimenta, ne frustretur finis Concilii; sic itidem post ultimam denuntiationem, adhuc dandum esse aliquod tempus; quod colligit Dicastillo sup. ex verbis Tridentini: ait enim: *Quibus denuntiationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii in facie Ecclesie procedatur.*

Supponit ergo Concilium (inquit Dicastillo) ita procedendum esse ad celebrationem, ut potuerit prius opponi impedimentum; non potuisset autem moraliter opponi, nisi per aliquod tempus, arbitrio prudentis sufficiens, expectetur post ultimam, vel post unicam denuntiationem, quando unica tantum fit. Hæc ille.

Igitur non audeam damnare Parochum, qui tribus diebus Paschatis denuntiaret Matrimonium, & juxta cap. fin. de Claudit. despons. *Competenti termino præfixo, ut intra illum, qui voluerit & valuerit, legitimum impedimentum opponat, ad celebrandum Matrimonium in facie Ecclesie procederet, nisi praxis foret in contrarium.* Censetur autem (inquit Averfa hic q. 7. sect. 1. §. *Adnotari tamen*) regulariter spatium commodum & sufficiens duorum dierum.

Et Pontius lib. 5. cap. 30. num. 8. sic ait: In nonnullis Ecclesiis prudenter constitutum est, ne ipso die ultimæ denuntiationis contrahatur Matrimonium, sed duobus aut tribus elapsis diebus. Sic habetur in Constitutionibus Mediolanensibus tit. de Sponsalibus cap. 13. & in Regimine Ecclesie Bononiensis p. 3. de Sacramento Matrim. pag. mihi 168. col. 1. Et idè etiam præcipitur, ut si temporis angustia urgeant, statim post tertiam denuntiationem celebrari Matrimonium, in secunda denuntiatione populus moreatur, denuntieturque statim post tertiam denuntiationem Matrimonium esse in facie Ecclesie celebrandum.

Idemque mihi videor colligere ex quadam Declaratione Cardinalium apud Re-

bellum num. 12. in qua præcipitur Parochi statim tribus factis denuntiationibus carnaliter cognoscit, Episcopus non videat, ut Parochus ultimam denuntiationem absolutam, in Matrimonio subito illis jungat, ad stupri periculum evitandum. Ergo ubiabusus ille non est, non tantum die conjungendi, nisi accedat copulæ licentia, ut habet Constitutio Mediolanensis loco citato. Hæc ille.

Qui etiam ibidem num. 12. obfert non multo elapso tempore post denuntiationes Matrimonium esse contrahendum. Acta Mediolanensis loco citato cap. 1. præcipiunt, ut intra duos menses contrahatur, quibus elapsis, neque contrahatur Matrimonium, nisi præmissis denuntiationibus, aut nisi de licentia Episcopi remittantur. In Regimine Ecclesie Bononiensis p. 3. cit. p. 158. col. 1. inter injungitur, ut elapsis illis diebus, ab ultima denuntiatione contrahatur non procedat Parochus ad celebrationem Matrimonii, nisi prius admodum Reverendissimo Archiepiscopo, & licentia de eisdem scriptis obtentâ, vel à Generali Synodo eario.

Inter Declarationes autem Card. extat quædam apud Rebellen loco citato n. 8. & Farinacium pag. 266. in fine, ubi dicitur in Congregatione Cardinalium approbatum fuisse Decretum Romanensis Concilii 2. quo cautum est, ut qui, peractis denuntiationibus, intra quatuordecim menses non contraxerint, non possunt contrahere, nisi iterum peractis denuntiationibus; arbitrio tamen Episcopi. Et quidem merito, quia potest longo tempore, post denuntiationes elapso, supervenire impedimentum ex affinitate aliqua. Hæc Pontius.

Sed Declarationes, quæ hinc inde non puto esse authenticas, saltem non stat mihi, tales esse post Urb. 8. Et Constitutiones tam Mediolanenses, quam Bononienses, liquet universalem Ecclesiam non obligare, nisi ab ea receptæ fuerint, & quantum fuerint receptæ. Però receptæ sunt, in quantum per Romanum Tit. de Sacramento Matrim. statuitur: *Si vero infra duos menses post factas denuntiationes, Matrimonium non contrahatur, denuntiationes repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.*

Si autem à me quaeritur, quis denuntiare debeat, & quo loco? Respondet:

B O N O N I E N S I S
SACRUM
MATRIMONIUM